

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ СЛИВО ПОЛЕ, ОБЛАСТ РУСЕ

П Р О Г Р А М А

ЗА

ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

НА ОБЩИНА СЛИВО ПОЛЕ

ЗА ПЕРИОДА 01.08.2006 ÷ 31.12.2013г.

(Програмата е приета с Решение № 469 по Протокол №37 от заседание на
Общински съвет – гр. Сливо поле, проведено на 27.07.2006г.)

Настоящата програма за опазване на околната среда е разработена на основание на чл.79, ал.1 от Закона за опазване на околната среда и подлежи на приемане от Общинския съвет на община Сливо поле на основание член 79, ал.4 от Закона за опазване на околната среда.

В разработката на програмата са участвали регистрирани експерти от МОСВ (прил. № 1) при съдействието на експерти и специалисти от общинска администрация по набиране на изходната информация, формулиране и приоритизиране на проблемите и прецизиране на плана за действие.

I. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

1. Природо-географска и териториално-административна характеристика

1.1. Географско разположение

Територията на общината е разположена в северозападната част на Североизточна България върху площ от 276 кв.км (27600 хектара). Местоположението ѝ определя развита автомобилна пътна мрежа за връзка с областния център Русе – 20 км, с гр. Тутракан – 35 км, през с. Черешово – с гр.Кубрат и чрез IV класната пътна мрежа – със селата в общината. Най-близките гранични пунктове са в Русе и Тутракан. Почти цялата територия попада в 25 километровата гранична зона на България.

1.2. Съседни общини: Тутракан, Кубрат и Русе. Северната граница на общинската територия е българския бряг на р. Дунав като международен плавателен път.

1.3. Релеф

Територията на община Сливо поле е почти изцяло с равнинен характер със средна надморска височина 56м. Отделни участъци, главно до бреговата ивица на р. Дунав, са по-ниски от средната. Слабо изразени хълмисти образувания са разположени в южната част на територията (с. Черешово, с.Юделник) като ниски части на Лудогорското плато.

1.4. Климатична и метеорологична характеристика

По своите климатични характеристики територията на общината принадлежи към Средния климатичен район на Дунавската равнина от Умерено континенталната климатична подобласт на Европейско-континенталната климатична област. Характеризира се със студена зима и горещо лято – изчислителна зимна температура минус 17⁰С, лятна – плюс 30⁰С. На територията на общината няма пункт за наблюдение на ИМХ при БАН. По-долу са приведени някои по-важни характеристики за най-близкия пункт – гр. Русе.

- Средна месечна и годишна температура на въздух (°С)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год
-2,1	0,7	5,6	13,0	18,1	21,8	24,1	23,6	10,2	13,0	7,1	1,2	12,1

- Средна месечна и годишна скорост на вятъра (м/сек)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год
2,1	2,4	2,8	2,5	2,4	2,2	1,8	1,8	1,7	1,9	2,1	2,1	2,3

- Вероятност на преобладаващия вятър по посока (%)

I	II	III		IV		V		VI	VII
ЮЗ	ЮЗ	СИ	ЮЗ	ЮЗ	СИ	СИ	ЮЗ	ЮЗ	ЮЗ
52,5	48,7	44,4	37,2	39,4	36,0	36,0	35,1	42,9	45,6

VIII		IX	X	XI		XII	Годишно	
ЮЗ	СИ	СИ	СИ	СИ	ЮЗ	ЮЗ	ЮЗ	СИ
38,3	34,3	40,9	43,4	45,2	40,8	48,7	41,4	37,5

-Средна месечна и годишна относителна влажност (%)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год
85	81	73	65	65	66	63	62	64	73	82	85	72

- Месечна, годишна и сезонна сума на валежите (мм)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год
44	36	39	52	64	80	60	45	37	36	46	46	585

Зима	Пролет	Лято	Есен
125	155	187	118

- Продължителност на слънчевото греене (час)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год
60	78	128	187	245	267	316	293	234	174	81	85	2120

Географската ширина, надморската височина, приведените характеристики и релефа на територията определят голямата амплитуда в слънчевата радиация, значително различаваща се през зимния и летния период. Докато през зимния период температурната разлика между максималната и минималната денонощна температура варира в границите 3-8⁰С, то през летния тя е в границите на 12 – 20⁰С.

Средногодишния брой на дните с мъгла за територията е 48,4, като месеците с най-голям брой на дни с мъгла са декември (10,7) и януари (10,3).

Средногодишната скорост на вятъра от 2,3 м/сек, сумата от валежите, равнинния характер на територията и вероятните посоки на преобладаващите ветрове позволяват бързо разсейване на емитирани в атмосферния въздух вредности.

1.5. Полезни изкопаеми

Територията на общината не притежава залежи от рудни изкопаеми със стопанско значение. Равнинния характер на релефа на територията и сравнително високите подпочвени води не предопределя наличието на кариери за нерудни изкопаеми – най-вече трошен камък.

1.6. Населени места и кметства в общината

Освен общинския център гр. Сливо поле, в състава на общината влизат още 10 населени места, респ. 9 кметства и 1 кметско наместничество. По-големите от тях като численост на населението са Ряхово, Голямо и Малко Враново и Юделник, а най-малките Бръшлен и Черешово (само 96 жители).

2. Икономическа характеристика

Структуроопределящ отрасъл за общинската икономика е селското стопанство. Останалите отрасли – промишленост, търговия, транспорт и услуги, макар и да участват в икономическия живот на общината, нямат определящо влияние върху постъпленията от продажби или върху трудовата заетост на населението.

Брутният вътрешен продукт на глава от населението в общината е съизмерим със същия, произведен в останалите общини на Русенска област, с изключение на община Русе, където структуроопределящ отрасъл е промишлеността. По показателя община Сливо поле превъзхожда общините Ценово, Борово и Две могили, а отстъпва на Бяла, Иваново и Ветово, където отрасъла промишленост не е структуроопределящ, но формира значителен дял на общинските икономики.

2.1. Селско стопанство

Земеделските земи заемат 75% от общата площ на общинската територия. Това обстоятелство е наложено от равнинния характер на релефа и типа почви на територията, което от своя страна води до относителен дял на отрасъла 84% от общинската икономика и осигурява трудова заетост на 68% от икономическо активното население.

Разпределението на земеделските земи в общината по предназначение е: ниви 90%, трайни насаждения – 2%, гори в земеделски земи 2%, ливади 1% и мери и пасища – 5%.

Основен дял от асортиментната структура на селскостопанската продукция заемат пшеницата, фуражните култури (ечемик и царевица) и техническите (основно слънчоглед и тютюн). Общината е известна в Русенска област със зеленчукопроизводството си, плодове (кайсии, праскови и сливи), дини и пъпеша. С преустановената дейност на преработвателните предприятия, зеленчукопроизводството рязко е намалено.

Земеделските земи се обработват уедрено чрез арендоване, кооперации или отдаване под наем при широко прилагане на механизирани агротехнически технологии с използване на наземна и летателна техника за агрохимическо третиране на площите. При зеленчукопроизводството преобладава ръчният труд. През последните години се наблюдава тенденция на увеличение на площите с трайни насаждения.

Животновъдството, като подотрасъл на отрасъла включва отглеждане на едър рогат добитък, дребен рогат добитък, птици и пчелни семейства. Поголовието за две характерни години е:

	2000 г. – бр.	2004 г. – бр.
1. Говеда	2542	1893
в т.ч. крави	1324	1102
2. Свине	1815	1310
в т.ч. майки	209	132
3. Овце	6836	5623
в т.ч. майки	3447	4280
4. Кози	1202	1108
в т.ч. майки	661	876
5. Птици	47933	34200
в т.ч. носачки	18580	21760
6. Пчелни семейства	1504	2287

Млечното говедовъдство е организирано на основата на черно-шареното говедо и основно се отглежда в личните дворове и малки фамилни ферми. Единствената уедрена ферма е в ППК “Надежда” с. Ряхово с 95 крави и 25 юници.

Свиневъдството в общината е представено в 3 ферми за промишлено отглеждане в селата Голямо Враново, Юделник и Бръшлен и в личните стопанства за самозадоволяване на населението.

Птицевъдството основно се развива в личните стопанства и то предимно отглеждане на кокошки носачки.

Рибовъдство на територията на общината не се осъществява. Промислен риболов се осъществява в р. Дунав, с което територията на общината има обща граница 24 км.

Животновъдството като поголовие бележи спад, която тенденция се наблюдава от 1990г. През последните години бележи ръст само отглеждането на пчелни семейства, за което естествените природни условия са благоприятни (среден добив 19,7 кг.мед/семејство).

2.2. Промисленост

Отрасъла формира 7% от общинската икономика. Промислените дейности съпътстват структуроопределящия отрасъл с няколко подотрасъла:

- производство комбиниран фураж за нуждите на животновъдството в с.Борисово (“Биомел” ЕООД)

- месодобив и месопреработка в свинекомплекса в с. Голямо Враново
- месодобив в кланицата в с. Ряхово.

Наред с тях са в експлоатация малки мощности за производство на изолация за кабели в с. Ряхово (“Изолат” ООД), производство на опаковки от велпапе и картон в с. Ряхово (“ЕКСОН” ООД), производство на бельо и бански костюми в с. Ряхово (“Ремит” ООД), производство на иглолистен и широколистен посадъчен материал в с. Стамболово, производство на телени сита и телени транспортни ленти в гр. Сливо поле (“Тосита” АД) и др. по-малки по своите мащаби дейности.

Консервното производство, което преди 10-15 год. беше водещо в отрасъла промишленост в общината и добре приемано на българския и външен пазари е изцяло преустановено.

2.3. Търговия и услуги

Търговската мрежа и ателиетата за услуги са развити в задоволителна степен за задоволяване нуждите на населението. Търговските обекти са застъпени във всички населени места и се състоят от малки магазини за хранителни и нехранителни стоки, заведения за продажба и консумация на алкохолни и безалкохолни напитки, бензиностанции, открит пазар за птици и животни в гр. Сливо поле и др. Значителния брой търговски обекти и тенденцията за увеличаване на броя им при почти непроменящата се покупателна способност на населението очертава друга тенденция – количествено намаление на оборотите и увеличение броя на представителите на дребния бизнес.

2.4. Туризм

Отрасъла не участва в структуриране икономиката в общината. Доколкото той съществува, се изразява в т.н. “селски туризм”, когато работещи основно в гр. Русе посещават родните си места или свои близки и роднини през почивни и празнични дни. Предпоставки за развитие на туризма има – развита в количествено отношение пътна инфраструктура в задоволителна степен, наличие на културно-исторически обекти – етнографска къща – музей в с. Борисово, римска гробница в с. Бабово, тракийско селище в с.Кошарна; удобни места за риболов за рибари – любители. С изграждане на хотела с плувен басейн в гр. Сливо поле се създава и необходимата леглова база за организиран туризм.

2.5. Пътна инфраструктура

Общата дължина на пътната мрежа в общината е 85 км, в т.ч.:

- републиканска пътна мрежа II кл. – 20 км
- републиканска пътна мрежа III кл. – 16 км
- общинска пътна мрежа IV кл. – 49 км

Чрез нея се осъществява връзката между населените места в общината, а така и с останалите населени места в страната, с пристанищата в гр. Русе и гр. Тутракан, летище Русе, гранични пунктове, здравни и учебни заведения основно в Русе.

С изключение на II класната пътна мрежа, останалата е силно амортизирана и се нуждае от основна рехабилитация.

3. Финансово-икономическа характеристика

Провежданата финансова политика на общината се основава на две основни групи дейности – държавни публични услуги, финансирани от държавата и общински публични услуги, финансирани от общинските приходи (местни данъци и такси, глоби и неустойки, приходи от общинска собственост, изравнителна субсидия от републиканския бюджет).

Приходите са както следва:

	Приходи	2003 г.		2004 г.		2005 г.	
		Отчет (лв.)	Отг. дял (%)	Отчет (лв.)	Отг. дял (%)	План (лв.)	Отг. дял (%)
I	Имуществени данъци и неданъчни приходи						
1	Имуществени данъци	149880	14,62	118700	13,11	86000	2,51
2	Неданъчни приходи	447281	43,63	478989	52,91	490291	14,32
II	Взаимоотношения с ЦБ, в т.ч.	63321	6,18	159978	17,67	2291175	66,92
	-предстъпени д-ци по ЗОДФЛ	0		0		437100	12,77
	-обща допълваща субсидия	0		0		1426675	41,67
	-обща изравнителна субсидия	63321	6,18	141430	15,62	323500	9,45
	-субсидия за капит. разходи	0		20400	2,25	103900	3,03
	-възстан. трансфери от ЦБ	0		-1852	-0,20	0	
III	Трансфери	175633	17,13	142007	15,69	0	
IV	Временни безлихвени заеми	0		0		0	
V	Финансиране на дефицита (излишъка)	188996	18,44	5536	0,61	556180	16,25
	Сума на бюджета	1025111	100	905210	100	3423646	100

Собствените приходи на общината, както почти всички малки и средни общини в България не могат финансово да осигурят реализацията на съществени екологични проекти, особено важни за опазване на почвите и водите в територията, която е вододайна зона за районите на Русе, Разград и Търговище – изграждане на градска канализация в гр. Сливо поле и ГПСОВ до с. Ряхово, въвеждане организирано сметосъбиране и сметоизвозване, закриване и рекултивация на регламентирани и нерегламентирани селски сметища, екологосъобразно третиране на торовите маси от животновъдството. Без външно финансиране от републиканския бюджет и безвъзмездна помощ от ПУДООС при МОСВ и присъединителните европейски фондове изпълнението на екологичната програма на общината е неизпълнима.

4. Демографска характеристика

Числеността на населението по населени места е както следва:

НАСЕЛЕНО МЯСТО	БР. ЖИТЕЛИ
с. Басарбово	608
с. Борисово	903
с. Бръшлен	472
с. Голямо Враново	1720
с. Кошарна	747
с. Малко Враново	1053
с. Ряхово	1928
гр. Сливо поле	3873

НАСЕЛЕНО МЯСТО	БР. ЖИТЕЛИ
с. Стамболово	772
с. Черешово	96
с. Юделник	1032
Общо:	13204

Структурата на населението по възраст, пол и етническа принадлежност е както следва:

Показатели	По години				
	2000 г.	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.
Брой жители по настоящ адрес	13620	13511	13405	13198	13204
Брой жители по постоянен адрес	13658	13537	13425	13211	13214
Възрастова структура					
до 7 г.	801	763	748	748	715
7-14 г.	1257	1058	1028	932	904
15-17г.	497	707	701	706	669
18-60г.	6945	7063	7063	7163	7193
над 60г.	4130	3920	3865	3649	3728
Раждаемост	131	116	103	87	108
Смъртност	244	225	226	213	197
Естествен прираст	-113	-109	-123	-126	-89
Полова структура					
- мъже	6744	6705	6644	6537	6530
- жени	6886	6806	6761	6661	6674
Етническа структура					
- българи					5822
- турци					4208
- роми					2349
- българо-мохамедани					825

Информацията в горните таблици налага следните изводи:

- численост на населението, макар и слабо, плавно намалява като прираста е отрицателен не само от миграция, но и от факта, че смъртността по брой случаи изпреварва раждаемостта;

- територията на общината се населява от смесено население българи – 44%, турци – 32%, роми – 18% и българо-мохамедани – 6%;

- населението в общината постоянно застарява – намаляване на броя жители на възраст до 7 и до 14 год. и увеличение на броя във възрастови граници 18 – 60 г.

5. Социално-икономическа характеристика

Икономически активното население в общината възлиза на 5248 души. Състоянието на безработицата спрямо активното население е:

Категория безработни	По години														
	2000 г.			2001 г.			2002 г.			2003 г.			2004 г.		
	бр.	%	ср.за страна -та %	бр.	%	ср.за страна -та %	бр.	%	ср.за страна -тата %	бр.	%	ср.за страна -тата %	бр.	%	ср.за страна -тата %
Регистрирани безработни в общината	2248	36,71	17,78	2048	33,05	16,67	2028	40,8	17,55	1474	28,2	13,22	14,08	28,79	13,7

От тях продължително безработни	1442		1427		1337		1077		977	
мъже	1155		1117		1061		703		676	
жени	1093		931		967		771		730	
младежи до 20г.	705		585		648		447		374	
над 50г.	710		550		625		389		310	

Горната информация налага два основни извода:

- в резултат на въведените социални програми през 2003г. % безработни е намален, но въпреки това е 2 пъти по-висок от средния за страната;
- населението на безработицата се наблюдава при различните групи безработни на полов и възрастов признак.

6. Информация, отнасяща се до околната среда

6.1. Атмосферен въздух

Качеството на атмосферния въздух е състояние на приземния слой на атмосферата, определено от състава и съотношението на естествените ѝ съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход. Доброто качество на атмосферния въздух е една от жизнено важните характеристики на качеството на живот на хората. Новата политика по отношение опазването на околната среда, стартирала в Калифорния е свързана именно с въздуха.

- Общ прах

По този показател в цялата страна традиционното замърсяване показват концентрации над ПДК. Основен източник са емисиите на прах от изгарянето на твърди горива в ТЕЦ, бита и индустрията.

Най-мощните източници на прах са енергетиката (41% от всички емисии в страната), следвани от процеси на битово горене (31%) и горивни процеси в индустрията (27%).

- Оловни аерозоли

Като цяло за страната продължава тенденцията към понижаване на средно годишните концентрации на оловни аерозоли.

Обобщените данни показват намаление в по-голяма или по-малка степен почти на всички основни замърсяващи вещества.

- Серен двуокис

Източниците на серен двуокис в България са: енергетиката с 83% от всички емисии в страната; индустрията свързана с горивни процеси (9%) и горивни процеси (главно за отопление) в бита (4%). При приблизително еднакво производство на електроенергия през последните години е очевидно, че намалението на емисиите на серен двуокис се дължи основно на предприети мерки в енергетиката, т.е. избор на основно гориво природен газ.

От анализа на Световната банка за България в икономическия меморандум се вижда, че по показателя кг на жител и тонове на \$1000 БВП има значително намаление – съответно от 194 кг на един жител през 1991 г. на 153кг през 1998 г., съответно от 206т на \$1000 БВП през 1991г. на 103 тона през 1998. Въпреки тези успехи и по двата показателя България е от страните с най-неблагоприятни стойности що се отнася до серните окиси.

- Азотни окиси

В обобщените данни за емисиите на един жител е отразено, че България се намира в значително по-добро състояние от останалите избрани за сравнение държави по азотни окиси. Източниците на азотен двуокис са енергетиката с 30% от всички емисии в страната, автомобилния транспорт (28%), друг транспорт (16%) и горивни процеси в индустрията (15%). И тук намалението се дължи на подобрения основно в енергетиката.

- Въглероден окис

За емисиите на един жител става ясно, че тази област не е сред проблемните за страната в сравнителен план. Що се отнася до основните източници на този замърсител, те са от битови горивни процеси, пътният транспорт и горивни процеси в индустрията. Варирането на данните за емисиите се дължи основно на промените, които се наблюдават в количествата използван дървен материал от населението, броя и големината на горските пожари и др.

- Летливи органични съединения (ЛОС)

Най-големите източници на летливи органични съединения след естествените (природни) източници (56%) са пътният транспорт (17%) и селското стопанство (11%).

72% от емисиите на метан произтичат от извличането и преработването на полезни изкопаеми – горива. Другият значим източник на метан е селското стопанство (21%). През наблюдавания период емисиите от този замърсител са се увеличили с около 10%, въпреки това, към момента този източник на замърсяване не представлява сериозен проблем за страната.

Селското стопанство е основен източник на амоняк с около 61% от общото количество, докато други 24% идват от производството на азотни торове, следван от третиране и депониране на отпадъци 15%. Намалението на производството във всички тези сектори рефлектира в общото намаление на емисионният товар от този замърсител.

Изгарянето на горивата в битовия сектор представлява почти 72% от общото количество на емисиите на полиароматни въглеводороди.

Процесите “горене” представляват основния източник и на диоксини и фурани. Топлоелектрическите централи изпускат около 42% от общото количество, следвани от процесите на битово горене.

От изнесеното до тук може да се направят следните изводи:

Емисиите на замърсителите на въздуха в национален мащаб са намалели значително след 1990г., отчасти поради свиване на икономическата активност и отчасти поради направените екологични подобрения.

Общите емисии в атмосферата на SO₂, NO_x, ЛОС и амоняк са намалели, с което България изпълнява международните задължения.

Въпреки това, в случай на възобновяване на икономическата активност, изпълнението на поетите от страната ни задължения (национални тавани за емисии на серни и азотни окиси, ЛОС и амоняк) с подписания през 1999г. в Гьотеборг Протокол за борба срещу подкисляването, еутрофикацията и образуването на тропосферен озон, ще е свързано с редица трудности и значителни инвестиции.

Емисиите от транспорта изискват специално внимание. Стратегията по околна среда от 1992г. актуализирана 1994г. обръща специално внимание на мобилните източници на замърсяване на въздуха и ги подрежда сред приоритетните проблеми на замърсяване на въздуха, особено на големите и средно големи градове. Общите годишни емисии от транспортния сектор (за различните замърсители) се изчисляват на базата на статистически данни за консумация на горива в страната. Значителното увеличение на емисиите през 1998г. сравнено с преходната година се дължи на

увеличеното потребление на горива от транспортния сектор (консумацията на петрол, например през 1998г. е почти 800 хил.т. т.е. с 200 тона повече от 1997г.). Пътният трафик е особен проблем за атмосферния въздух на по-големите градове.

Типичен замърсител на атмосферния въздух от пътният транспорт са оловните аерозоли, което се дължи на преимуществената употреба в страната на етилирани бензини. Оловните емисии от пътният транспорт през 1998г. са 109,25 тона или почти 44% от общите емисии на олово в страната. Въпреки че през последните няколко години нараства относителния дял на безоловните бензини, то не е достатъчно да компенсира абсолютното увеличение на общо употребяваните бензини, което води до увеличените емисии на олово.

Състоянието на атмосферния въздух в страната е обективно следствие от съвременния начин на живот. Опазването на неговата чистота е първостепенна задача на обществото в т.ч. и на органите на местната власт, осигуряващо на населението нормални условия за живот.

Характерна тенденция за периода на последните няколко години е значително намаляване на емисиите на атмосферните замърсители. Тази тенденция е следствие главно от спада на промишленото производство и енергопотреблението в преходния етап, в който се намира страната ни и на база взетите конкретни екологични мерки.

Оценка на качеството на атмосферния въздух е свързана с нивото на замърсяване в разглеждания район. Съществените фактори оказващи влияние са:

- * съществуващия фон в района
- * количеството и състава на изхвърляните в атмосферния въздух вредни вещества
- * метеорологичните и климатични особености на района, спомагащи за разсейването на вредните вещества в атмосферата – скорост и посока на вятър, клас на устойчивост на атмосферата, височина на смесване, температури.

Гр. Сливо поле и други точки от територията на общината не са включени в Националната мрежа за постоянен и системен контрол на качеството на атмосферния въздух и липсва обективна информация. То се определя от следните групи местни потенциални източници и фактори:

- горивни процеси в домашния бит на населението в населените места. Повсеместно през зимния период битово отопление се осигурява почти изцяло на твърдо гориво, най-често дърва.

- горивните уредби на стопанските субекти за отопление през зимния период на производствени и битови помещения – най-вече животновъдни ферми заради големите отоплявани обеми. Мандрите използват горивните си уредби ежедневно за по няколко часа за пастеризация на млякото.

- автомобилния транспорт в населените места. Той е характерен за гр.Сливо поле – пътя Русе – Силистра преминава през града при сравнително интензивен трафик. Трафика през останалите населени места е с нисък интензитет и въздействието от него е символично.

- ниското ниво на обществена хигиена на селските улици и последвала запрашеност при вятър в сухо време.

- специфични миризми около торовите площадки на животновъдните обекти и селските торища.

Върху качеството на атмосферния въздух не влияят мощни източници на емисии на енергетиката, металургията и химията от съседни на общината територия зони. Металургията в последните не е представена, а ТЕЦ – Русе – Изток е над 12 км при максимално разпространение на емитираните вредности около 2 – 2,2 клм. Определящи

за територията са само местни източници. Поради малката си мощност, те са с локален териториален обхват и незначителна степен на въздействие.

За всички населени места, включително и за общинския център са характерни зони за проявление на емисионно въздействие със следните характеристики:

- в радиус около 200 – 250м около комините на топлинните агрегати на животновъдните ферми и около 100 – 120м около мандрата в с.Бабово се емитират прах, въглероден окис, азотни и серни окиси. Очакваните стойности в приземния слой след разсейване са значително под допустимите концентрации по Наредба № 14 на МЗ. Източниците действат основно през зимния период.

- над цялата територия на населените места през зимния период емисии от прах (пепел) и въглероден окис от комините на жилищните, обществени и комунално-битови сгради. Използваното основно гориво – дърва за огрев – не предполага формиране на емисионен фон над допустимите стойности по Наредба № 14 на МЗ.

- отработени автомобилни газове, съдържащи основно въглероден окис, азотни окиси и алдехиди от автомобилния трафик по пътната мрежа. Зоната на въздействие е характерна само за гр. Сливо поле – през населеното място преминава II класен път Русе – Тутракан – Силистра с интензивен транспортен трафик. Въздействието се проявява до 80 – 100м от оста на пътя. За останалите населени места емиторите не са характерни – трафика по третокласната и четвъртокласна мрежа е символичен.

- емисии от летливи органични съединения (ЛОС), най-вече бензинови пари, около действащи бензиностанции от отдушниците на складовите резервоари. С въвеждане на паротечно разтоварване на свежи горива по Наредба № 16 на МОСВ и др. (Д.в. бр. 75/99г.) въздействието ще се сведе практически до нула. Зона на въздействие – 50 - 60м.

- неприятни миризми около селски сметища и торища, торови площадки от животновъдни и птицевъдни ферми. Миризмите се състоят основно от амоняк и сероводород, продукти на анаеробно разграждане на твърдия торов отпад. С ликвидиране на селските сметища и екологосъобразно третиране на твърдите фекалии от животновъдството чувствително ще се намали мощността на източниците на замърсяване.

- запрашеност на населените места с улична битова прах в сухо време и наличие на вятър при ниско ниво на обществена хигиена. Проявява се периодично при определени атмосферни условия и зависи основно от субективния фактор при минимални разходи на средства.

При благоприятните най-вече метеорологични характеристики на територията съществуват условия за бързо разсейване на емитираните вредности и проява на самопречиствателния ефект в околната среда. Малкият брой замърсители и малката им мощност благоприятстват за здравословна околна среда по компонента атмосферен въздух в общината.

Проблеми с инвестиционен характер пред Община Сливо поле по въздуха практически не съществуват. Инвестиционни разходи са необходими по фактора “отпадъци”, които косвено ще подобрят качеството на атмосферния въздух.

Насоки за развитие

- Инвентаризация на годишните емисии от източници, обект на нормиране по Наредба № 2/19.02.98г. на МОСВ и др. (Д.в. бр. 51/98г.) и вземане управленчески решения.

- Провеждане на разяснителни и образователни кампании с населението в населените места за поддържане на висока обществена хигиена по улици и тротоари и най-вече системен контрол от общинска администрация, кметове и кметски наместници (Черешово).

6.2. В о д и

6.2.1. Повърхностни води

Покрай територията на Община Сливо поле преминава най-пълноводната река, протичаща през страната, река Дунав. Реката е северна граница на Общината и протича през нейната територия от км 467 до км 450. Пълноводна е през цялата година. Характерните фази на режима на водните стоежи в реката са: пролетно пълноводие, летни и есенни приливни вълни и есенно и зимно маловодие. Пролетното пълноводие започва през април и продължава до май – юни, като се дължи основно на снеготопенето в целия водосборен басейн на реката. Високи и катастрофални води се наблюдават при съвпадане на високите води в Дунав, с тези на основните му притоци. Есенното маловодие обикновено е през октомври-ноември, но през последните години ниски води се наблюдават през август-септември. Върху режима на водните стоежи влияние оказва и действието на хидротехническия възел “Железни врати”. Протичащото средно годишно водно количество на реката е в размер на 6000 м.куб/сек, а минималният отток за 2003 година е 1850 м.куб/сек.

Естествени езера и минерални води на територията на Общината няма. Няма изкуствено създадени язовири за напояване и риборазвъждане. В района на село Ряхово при км 482 на река Дунав има водохващане на “Напоителни системи” ЕАД – клон Русе, към Напоителна система Бръшлен. Водохващането е за 11,20 куб.м/сек и може да напоява 40674 дка земеделска земя.

6.2.2. Водоснабителна система

2.1. Водоснабдяване

На територията на Община Сливо поле се стопанисват 28 броя водоизточници – кладенци тип “Раней”, тръбни кладенци, шахтови кладенци и дренажи. От тях се осигуряват питейно-битовите и производствените нужди на 11 населени места, като водоснабдените жители са 13059. На територията на общината няма неводоснабдени населени места. Водопотреблението се влияе от сезоните и бележи тенденция на спад. Годишното водопотребление през последните три години – по населени места, е посочено в таблицата:

№ по ред	Населено място	Консумирана вода (хил.м.куб.)		
		2002 г.	2003 г.	2004 г.
1.	с. Бабово	59,6	44,9	42,5
2.	с. Борисово	67,9	65,6	61,0
3.	с. Бръшлен	36,8	27,9	31,3
4.	с. Голямо Враново	97,6	75,9	72,2
5.	с. Кошарна	29,3	23,6	22,8
6.	с. Малко Враново	40,1	31,7	36,8
7.	с. Ряхово	81,1	65,5	68,6
8.	гр. Сливо поле	164,2	143,8	151,8
9.	с. Стамболово	37,9	32,3	29,4
10.	с. Юделник	44,0	34,4	35,8
	Общо:	658,5	545,6	552,2

Ползваната вода от населението спрямо подаденото общо количество вода е 90-91% за питейно-битови нужди и малко количество се ползва за промишлени цели.

Голяма част от съоръженията, разположени на територията на общината са изградени през 1970-1980 година, като първите водоизточници датират от 1950 година. Ползваните водоизточници са в добро техническо и експлоатационно състояние. Населените места в Община Сливо поле се водоснабдяват с питейна вода, отговаряща на изискванията на Наредба № 9/16.03.2001г. за качеството на водата, предназначена за

питейно-битови цели. Водоизточниците с отклонения от изискванията на наредбата и с регистрирано наднормено съдържание на нитрати са следните:

- * тръбен кладенец (ТК1) от ПС “Борисово” – ползва се за резервен;
- * ТК1 от ПС “Голямо Враново” – ползва се за резервен;
- * Шахтов кладенец (ШК) в Токмак бунар – консервиран;
- * (ШК) от ПС “Бръшлен”;
- * ТК1 от ПС “Бръшлен”

За населените места с повишено съдържание на нитрати се предвижда алтернативно водоснабдяване от ПС – I подем.

2.2. Водопроводна мрежа и съоръжения

Елементите на водоснабдителната система на територията на Община Сливо поле са 9 помпени станции и 17 водоема. Изградените водоеми са стоманобетонени с обеми от 20 куб.м до 600 куб.м.

Дължината на водопроводната мрежа в населените места на общината е над 248 км с около 5500 броя водопроводни отклонения. Тръбопроводите са предимно етернитови с диаметри ф60 - ф80 мм. Изграждането на водопроводната мрежа датира от 1923 година, като в най-голяма степен е развита в периода 1970 – 1980 година. В значителна степен водопроводната мрежа е в добро техническо състояние и функционира нормално. Реконструират се тръбопроводите с чести аварии и течове.

Потребителите от населените места в Общината се водоснабдяват с помпажна вода от подземни водоизточници. Това предопределя високите разходи за консумираната електрическа енергия. Сnižаването на енергийните разходи, чрез подмяна на морално и физически остарели помпени агрегати и арматури, ще подобри енергийната ефективност на водоснабдителната система.

Проблеми:

- * част от водопроводната мрежа е с намалена надеждност и влошени експлоатационни качества;
- * независимо от високата степен на изграденост на водоснабдителната система не е постигнато оптимално управление и контрол на потреблението и разпределението на вода;
- * високи загуби на вода;
- * високи разходи за електроенергия.

Насоки за развитие:

- * подмяна на съществуващите улични водопроводи изградени от етернитови тръби и водопроводи с чести аварии;
- * сключване на водопроводната мрежа за осигуряване на надеждност и качество на подаваната вода и равномерност на натоварването;
- * намаляване загубите на вода;
- * подобряване оперативността и вземане на решения при експлоатацията и поддръжката на водопроводната мрежа и съоръженията;
- * подмяна на помпени агрегати и арматури
- * намаляване на общите разходи за водоснабдителната система.

6.2.3. Отпадъчни води

На територията на Община Сливо поле, с изключение на трите големи свинекомплекса, няма развита промишленост. В град Сливо поле и в няколко от селата работят няколко малки производствени цеха от местно значение, чиито отток от производствената дейност и товара на замърсяване са незначителни. Отпадъчните води,

които се формират от производствената и комунално-битовата дейност се отвеждат в земните недра чрез септични ями и попивни кладенци.

Приемник на отпадъчните води от “Свинекомплекс – Голямо Враново – Инвест” АД в с. Голямо Враново, “Свинекомплекс – Юделник” ООД в с.Юделник и “Свинекомплекс – Бръшлен” АД в с. Бръшлен е река Дунав. И трите обекта имат Пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) само с механично стъпало. Съоръженията са силно амортизирани и не постигат необходимия ефект на пречистване. Отпадъчните води са замърсени по показателите БПК5 (биологично потребен кислород на петия ден), неразтворени вещества, общ азот и общ фосфор. Формираната от свинекомплексите замърсеност е значителна и е първостепенна по отношение на замърсяването на българския участък на р. Дунав.

3.1. Канализационна система

В град Сливо поле и в населените места от общината няма изградена канализационна система. Отпадъчните води се отвеждат чрез попивния ями в земните пластове и създават предпоставки за замърсяване на подпочвените води в района. На площадките, където се развива производствена дейност са изградени локални пречиствателни съоръжения.

За канализационната система в Сливо поле има разработен проект и предстои неговото реализиране. Предвижда се смесена канализационна мрежа с една помпена станция и преливник на довеждащия колектор до ПСОВ.

На площадките на трите свинекомплекса има изградени канализационни мрежи. По закрит канал отпадъчните води се отвеждат в река Дунав. Формираните води от Голямо Враново и Юделник се обединяват в общ колектор, на 3-4 км преди реката и заустват на територията на село Ряхово в една точка – около км 462.

Проблеми:

- * отвеждането на отпадъчните води в земните недра създават предпоставки за замърсяване на подпочвените води в района;
- * заустванията в река Дунав без необходимото пречистване, води до замърсяване и влошаване на екологичното състояние в района и най-вече водното течение на реката под точката на заустване.

Насоки за развитие:

- * незабавно строителство на канализационна мрежа в град Сливо поле;
- * изграждане на канализационна мрежа в по-големите населени места от общината;
- * доизграждане на локалните пречиствателни съоръжения на свинекомплексите с осигурена степен на пречистване на отпадъчните води до изискванията за III кат. приемник.

3.2. Градска пречиствателна станция за отпадъчни води

Пречиствателни станции за формираните отпадъчни води на територията на Община Сливо поле няма изградени в нито едно населено място. Такава готовност има само за град Сливо поле. За обекта има разработена проектна документация от 2004г. и Решение № НЕС-02-13/28.05.2004г. на НЕСУТРП към МРРБ.

Съгласно проекта съоръженията, които се предвиждат са: помпена станция с груба решетка, фина решетка; кръгъл аеруем пясъкозадържател – маслоуловител; биологично стъпало с SBR био-реактори; силос за утайки; изсушителни полета. Предложени са съоръжения на “Биогест Интернационал” ООД – Германия и е предвидено централно управление на станцията. Нейното изграждане се предвижда да стане на терен в землището на село Ряхово, разположен западно от селото и с

възможност за последващо включване на отпадъчните води от съседните населени места на Общината.

В съответствие с изискванията на Глава 22 за присъединяване на България към ЕС, страната ни се задължава да изпълни изискванията на Директива 91/271 ЕС, като до края на 2014г. осигури първично пречистване на битовите отпадъчни води и Директива 76/190 ЕС за качеството на водите за къпане.

Проблеми:

- * липса на канализационни системи в населените места;
- * директно отвеждане на отпадъчните води в земните недра и в река Дунав.

Насоки за развитие:

- * изграждане на канализационни системи в град Сливо поле и в населените места с население над 2 хил. жители;
- * започване строителството на ГПСОВ;
- * осигуряване на възможности за включване на отпадъчните води от съседните населени места в ГПСОВ;
- * изграждане на пречиствателни станции с биологично пречистване за отпадъчните води от трите свинекомплекса.

6.2.4. Качество на повърхностните води

През населените места на Сливополската община протича река Дунав. Контролът на състоянието на нейните води и степента на тяхната замърсеност се упражнява от Регионална инспекция по околната среда и води в град Русе.

Характерно за този участък от реката са директните зауствания във водоприемника. В нито една общинска селищна система няма изградени канализационни мрежи и пречиствателни станции за отпадъчни води. Водите най-често се отвеждат в земните пластове. Определена степен на пречистване на производствените отпадъчни води се постига от локалните пречиствателни съоръжения, като септични ями, биофилтри, мазниноуловители, каломаслозадържатели.

Обектите, чиито производствени отпадъчни води директно заустват във повърхностните водни обекти са посочени в таблицата:

№ по ред	Производствен обект	Поречие	Воден обект	Място на заустване
1.	“Свинекомплекс-Голямо Враново-Инвест” АД в село Голямо Враново	р. Дунав	р. Дунав	около км 462 в процедура по издаване на РЗ
2.	“Свинекомплекс-Юделник” ООД в село Юделник	р. Дунав	р. Дунав	около км 462 в процедура по издаване на РЗ
3.	“Свинекомплекс-Бръшлен” АД в село Бръшлен	р. Дунав	р. Дунав	около км 450 в процедура по издаване на РЗ
4.	ЕТ “Валентин Пенев” – Мандра в село Бабово	р. Дунав	р. Дунав	-
5.	ЕТ “Селвен-Стефан Станчев”, Кланица в с. Ряхово	р. Дунав	сухо дере в местност “Уратлък”	в процедура по издаване на РЗ

Забележка: Обектите имат изградени локални пречиствателни станции за отпадъчни води.

Контролът на състоянието на водното течение се упражнява от РИОСВ – Русе, косвено чрез емисионен контрол на обектите – замърсители, заустващи в реката и пряко – чрез емисионния контрол на водите на реката. Изследваните водни проби показват, че река Дунав отговаря на проектната си категория водоприемник – “трета категория”, по всички показатели.

Проблеми:

* локални замърсявания около заустващите колектори от свинекомплексите.

Насоки:

* ликвидиране на замърсяването от директните зауствания на колектори, чрез изграждане на ГПСОВ с биологично стъпало.

6.2.5. Подземни води

Водоносните хоризонти от територията на община Сливо поле са богати на чисти по състав и мощни по количество подземни води. Водната криза, характерна за редица градове и села в България, не касае Сливо поле и нейните селища. Тя е богата на водни ресурси, разбира се при добро стопанисване и съхраняване. Схемата на водоизточниците и съоръженията към тях са в приложение № 2.

В терасата на река Дунав подземните води са порови и се установяват в алувиалните седименти на терасата и в русловия налив. Те са в пряка хидравлическа връзка с водните стоежи на р. Дунав. Поради това тяхното ниво се колебае в широки граници – от кота 13-14м до кота 19-20м. Извън територията на Дунавската тераса подземните води са дълбоки, пукнатинно-карстови, акумулирани във варовиците. Те са с голям дебит и се използват за промишлени нужди.

В таблицата са посочени производствените обекти, в които има изградени собствени подземни водоизточници и тяхната годишна консумация.

№ по ред	ОБЕКТ	Брой водоизточници	Консумация (в хил.куб.м)		Вид на водоползването
			за ден	за година	
1.	“Свинекомплекс-Голямо Враново-Инвест” АД в село Голямо Враново	2 броя – работен и резервен	до 0,400	до 146	технологични и питейни нужди
2.	“Свинекомплекс-Юделник” ООД в село Юделник	1 брой	до 0,302	до 110	производствени нужди
3.	“Свинекомплекс-Бръшлен” АД в село Бръшлен	в процедура по издаване на разрешително за водоползване			производствени нужди
4.	ЕТ “Селвен – Стефан Станчев” с.Ряхово	1 брой	до 0,003	до 1,068	питейно-битови нужди

Качеството на подземните водоизточници се следи от собствениците на сондажите, като ежегодно предоставят информация от собствения мониторинг в РИОСВ – Русе и Басейнова дирекция – Плевен. До настоящия момент няма постъпила информация за замърсяване на някои от собствените водоизточници.

Регистрираните кладенци в общинска администрация в личните дворове на населението по населени места е както следва:

№	Населено място	Брой кладенци
1.	гр. Сливо поле	56
2.	с. Бабово	5

№	Населено място	Брой кладенци
3.	с. Борисово	9
4.	с. Бръшлен	4
5.	с. Голямо Враново	14
6.	с. Кошарна	9
7.	с. Малко Враново	7
8.	с. Ряхово	13
9.	с. Стамболово	6
10.	с. Черешово	-
11.	с. Юделник	2

6.3. Отпадъци

Дейността на общинската администрация е подчинена на задълженията и дейностите, включени в Общинската програма за управление на отпадъците за периода 2000-2007г. и утвърдена с решение № 217 по Протокол №19 от 28.04.2001 г. от заседание на Общинския съвет. Същата периодично се допълва с новите изисквания, съобразени с директивите на ЕС, променена нормативна уредба и най-вече с темповете на изграждане на регионалното депо за ТБО в гр. Русе. Във връзка с последното са разработени планове, утвърдени с решение № Р-ДО-02-01/ 09.05.2005г. на РИОСВ – гр. Русе.

6.3.1. Видове генерирани отпадъци

На територията на общината основно се генерират битови отпадъци и приравнени към тях. Липсва промишленост, от която да се образуват измерими количества производствени отпадъци, а металните отпадъци при производството на телени изделия и хартиените при производството на кашони се събират и предават за рециклиране независимо от малките им количества.

Строителните отпадъци не са характерни за общината. Реконструкция на съществуващ сграден фонд почти не се извършва, а отпадналите земни маси от изкопите при ново строителство се явяват като оползотворяем отпадък за запръстяване на селските сметища.

На територията на общината е имало залежали и негодни за употреба пестициди от предходни периоди в гр. Сливо поле, Ряхово, Борисово и Голямо Враново. Същите са третирани в 7 бр. стоманобетонени контейнери, с което са обезвредени по възприета от МОСВ технология. Съвременните агрохимически практики не формират опасни отпадъци – купуват се само количества, които веднага се използват по предназначение.

Характерни отпадъци, освен битовите, за общината са тези, образувани при животновъдната дейност. Това са твърди фекалии от животновъдните ферми и личните стопанства във всяко населено място и отпадъци от растителен произход (постелна слама, царевични стъбла и др. подобни) най-вече от личните стопанства.

6.3.2. Начин на третиране на отпадъците, съоръжения и местонахождение

Битовите отпадъци и приравнените към тях във всички населени места се депонират площно на определените от общината сметища. Земната основа не е подготвена за защита на почвите и подземните води от замърсяване. Веднъж годишно отпадъците се разриват с булдозер, а запръстяване се осъществява само при наличие на отпадъчни изкопни земни маси при реализация на инвестиционни и инфраструктурни проекти.

Сметищата са както следва: гр. Сливо поле – 2 бр. (североизточно от града с площ 9 дка и южно от града с площ 6 дка), с. Ряхово – 2 бр. (източно от селото с площ 2 дка и западно от същото с площ 8 дка), с. Бабово – 2 бр. (западно от селото с площ 3 дка и източно от същото с площ 15 дка), с. Бръшлен – североизточно от селото с площ 4

дка, с. Голямо Враново – източно от селото с площ 8 дка, с. Малко Враново – 2 бр. (североизточно от селото с площ 3 дка и източно от същото с площ 5 дка), с. Стамболово – североизточно от селото с площ 8 дка, с. Кошарна – североизточно от селото с площ 5 дка, с. Юделник – североизточно от селото с площ 5 дка, с. Борисово – северно от селото с площ 8 дка.

Залежалите пестициди са третирани в стоманобетоннови контейнери с конструкция и херметизация на капака, опазващи съдържанието от атмосферни въздействия, както и отделяне на пари или миризми в околната среда. Течните пестициди са вградени във втвърден гипс в маса. Контейнерите са разположени в близост до бивш склад за химически средства за растителна защита в землището на гр. Сливо поле и периодично са обект на контрол за целостта им или за опити за посегателства.

Торовия отпад от животновъдните ферми се третира в съоръженията към тях по технология и местоположение съгласувани с РИОСВ – Русе и общинска администрация.

6.3.3. Стари замърсявания с отпадъци

Такива по смисъла на изоставени стари замърсявания на територията на общината няма. В същото време всички действащи регламентирани и нерегламентирани сметища, торища, лагуни и трасетата на отвежданите механически пречистени отпадъчни води от животновъдните ферми са с характер на замърсени терени. Земната основа под тях не е защитена от вредното въздействие на отпадъците. Степента на риска от тях е различна и се определя основно от два фактора – геоложката и хидрогеоложката характеристика на терена и отстоянията от кладенците за добив на подземни води.

С изпълнението на плановете за закриване на селските сметища се ликвидира прякото замърсяване на терените с отпадъци, но последствията във времето по отношение на подземните води могат да се проявят след време. Посочените в т. 6.2 по-горе наличие на водоизточници с отклонение в качеството на водите, добивани от тях, доказват точно това вторично проявление на въздействието на отпадъците.

6.3.4. Предприятия за събиране на вторични суровини

До 2004г. на територията на общината са действали две еднолични фирми за събиране и изкупуване на метален скрап. Поради намалението на ресурса (основно от демонтаж на оборудване от предприятия с преустановена дейност) дейността на територията на общината е прекратена. В края на 2005г. интерес от обособяване на изкупвателни пунктове главно на черни метали е проявен от по-големи русенски фирми, лицензирани от Министерството на икономиката, но практически действия по узаконяване на пунктовете не са предприети.

6.3.5. Риск от замърсяване на водоизточници за питейно водоснабдяване, водни обекти и чувствителни територии

Такъв реално съществува по отношение кладенците за питейно водоснабдяване. Към настоящия момент с отклонение в качеството на добиваните води са 5 кладенци, два от тях поради влошени показатели са оставени резервни (ТК1 при ПС “Борисово” и ТК1 при ПС “Г. Враново”), а един направо е консервиран (ШК в местността “Токмак бунар”).

Проявеното въздействие на замърсените с отпадъци почви върху подземните води се проявява след продължителен период от време, което изисква своевременно строг превантивен контрол по експлоатацията на съоръженията за третиране на отпадъци – сметища, лагуни и открити земни канали. Обстоятелството, че два тръбни кладенеца (със значително по-голяма дълбочина на водоземане в сравнение с шахтовите) са с отклонение в качеството на водите доказва не само продължително

въздействие на източниците на замърсяване, но и подсказва за вероятно въздействие върху подземния хоризонт. Опазването на подземните води от замърсяване става още по-актуално като се има предвид териториите и броя население в Североизточна България, което се водоснабдява от територията на общината.

Аналогични са рисковете и по отношение защитената територия “Калимок-Бръшлен” предвид специалния ѝ статут по националното законодателство.

6.3.6. Чистота на територията на населените места

Организирано сметосъбиране, сметоизвозване и почистване на улиците в населените места в цялата община няма. Като правило основно се поддържа обществената хигиена в централната им част и то главно с хора и средства по временната трудова заетост на населението. Трудно и рядко се стига до крайните райони в селата. Кампанийно по-масови прояви се провеждат при пролетното почистване, обикновено около Великден и преди общоселските празници – събори по различно време за различните села, преди избори за местна власт. Тази кампанийност и липсата на последователна политика по обществената хигиена са една от причините за запрашеност в селата при сухо време и наличие на вятър.

Насоки за развитие:

1. Разработка на програма за управление дейностите с отпадъците в общината до 2013-2015г. с включване на новите реалности – функциониращо РДТБО в гр. Русе, закриване на регламентирани и нерегламентирани селски сметища, въвеждане система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване и др.

2. Привеждане дейностите в животновъдните ферми с твърдите фекалии в съответствие с нормативните изисквания.

3. Създаване на съоръжения и организация за третиране на отпадъците от животновъдството в малките животновъдни ферми и същото в личните стопанства на населението.

6.4. *Почви и нарушени терени*

Почвата е един от основните елементи на екосистемата и незаменим компонент на околната среда. Характеризира се с мултифункционалната си способност – продуктивна, буферна, носеща, филтрираща, източник на суровини, хабитат за биологични видове, среда за съхранение на генетичните ресурси, носител и пазител на генетичното и културно наследство на човечеството, осигуряваща екологично равновесие в екосистемата. Като компонент на околната среда и като ресурс тя е физически ограничена. Ето защо ние нямаме друга алтернатива освен да я съхраним за идните поколения, като я опазим от деградация и унищожение.

Всички земни повърхнини в Община Сливо поле са повсеместно покрити от почвен слой до 1 метър. Под влияние на мергелно-карбонатния характер на скалната основа, растителността, климатичните особености и извършените почвообразователни процеси са формирани предимно черноземни почви, а покрай река Дунав и островите в места на речните тераси са алувиално-ливадни със завишено съдържание на хумус. Почвената карта на територията е в прил. № 3.

Почвите в района на Община Сливо поле са:

Клас	Тип	Вид
II. Наносни почви - Fluvisols	5. Алувиални	5.1. Карбонатни
		5.2. Наситени
		5.3. Ненаситени
VII. Черноземни почви - Chernosems	15. Черноземи	15.1. Кестеняви
		15.2. Обикновени

Клас	Тип	Вид
		15.3. Лесивирани
		15.4. Глинести
		15.5. Глеевидни
XI. Антропогенни почви - Antropsols	20. Антропогенни	20.1. Агрогенни
		20.2. Техногенни

Алувиални почви

Процесите на почвообразуване тук са много специфични. Тези почви са относително млади и се намират в начален стадий на развитие. Периодичното промиване от течащите реки при разливане и отлагане на нови материали не позволяват трайно настаняване на растителност и развитие на почвообразователен процес. Затова през краткото време на тяхното съществуване не са формирани генетични хоризонти, а има само отделни слоеве или едва се очертава първичен хумусен хоризонт (А), под които следват различни слоеве от наноси.

Благоприятните водни, въздушни и топлинни свойства правят алувиално-ливадните почви едни от най-предпочитаните за земеделие. Те са подходящи за почти всички земеделски култури. Основните мероприятия за запазване и повишаване на плодородието им трябва да бъдат насочени към увеличаване на органичното вещество и подобряване на азотния и фосфорния режим, което може да се постигне чрез системно торене с органични торове.

Черноземи

Растителността, под влиянието на която са се формирали черноземите, се отнася към ливадно-степната и лесостепната. Най-северната част на Северна България обикновено се смята за най-засушлива с условия в миналото за развитие на ливадно-степна растителност. Особена роля в почвообразуването в миналото са играли съобществата от *Andropogoneium*, които се отличават с дълбока коренова система, допринесла за формирането на мощен хумусен хоризонт. Наред с тях голямо влияние са оказали и смесените дъбови гори.

Характерни особености на черноземите в нашата страна:

-по-мощен хумусен хоризонт – средно 40-80 см. Хумусното съдържание е сравнително по-малко между 4 и 8% за горните и 2% за долните слоеве. Със значителна мощност се отличава и алувиалния хоризонт, който съдържа около 1% хумус. Общо двата хоризонта имат 100 – 150 см мощност.

-своеобразно отделяне на карбонатните скали във вид на псевдомицел, или карбонатен мицел

-не се наблюдава гипсов слой. Това явление се обяснява с по-силното промиване на тези почви у нас

-не се забелязва вкисляване и рядко се проявяват процеси на напрашаване със силициев двуокис

-сравнително леки са по механичен състав.

По степен на устойчивост спрямо химически замърсяващите вещества и по характера на ответните реакции почвите се разделят на:

- силно устойчиви – карбонатни, глинести, наситени и др.
- средно устойчиви – пясъчливо-глинести, неутрални и др.
- слабо устойчиви – безкарбонатни, грубчастични, кисели и др.

Устойчивост на почвата спрямо замърсяване е способността ѝ да не променя състава си и състоянието си под влияние на антропогенни въздействия.

• *Замърсени почви с тежки метали, пестициди, нефтопродукти, нитрати, други замърсители – собственост на земите, използване на тези земи източници на*

замърсяване – проблеми; замърсяване на произвежданата селскостопанска продукция или рискове от такова замърсяване.

През последните години се отчита положителна тенденция, водеща до ограничаване на емисионните замърсявания на почвите.

В Община Сливо поле няма почви замърсени с тежки метали и не са регистрирани екологично замърсени земи от промишлена дейност.

• *Заблатени почви*

В Община Сливо поле има естествено заблатени земи покрай река Дунав. В част от общината се намира Бръшленското блато, което в миналия век е било до голяма степен пресушено след изграждането на дигите и отводнителните канали. След оценка качествата на естествената блатна растителност и възможността тя да бъде възстановена, бе обявена Защитената местност Калимок – Бръшлен.

Поради ниската надморска височина почвите в най-северните части на общинската територия са заливни при високи водни стоежи в р. Дунав. Макар и рядко срещано явление, при настъпване на кризисни събития, най-верните принципи за вземане на управленческо решение е мониторинга по цялото крайбрежие с определяне на критичните участъци (н-р при с. Ряхово, и др.) и достигнатите водни нива.

• *Ерозирали почви*

Ерозия на почвите (водна, ветрова, иригационна) все още остава като един от най-сериозните деградационни процеси за нашата страна. Основни фактори за развитие на ерозионните процеси са:

- почвено-климатични
- антропогенни-криминални

Ерозионните процеси не само физически увреждат почвите, но и чрез годишни загуби на значителни количества плодородна почва чувствително понижават почвеното им плодородие, като същевременно се явяват и замърсители на околната среда чрез износа на твърдия отток, който пренася химически замърсители, затлачва водоеми и др.

С прашните емисии се отнасят на големи разстояния химически торове, препарати и др. Тя нанася значителни загуби за земеделието чрез унищожаване на засети масиви.

Почвите в Община Сливо поле са подложени на:

1. Водна ерозия – всички обработваеми земи с наклон на 6 градуса земите край р. Дунав;
2. Ветрова ерозия – появява се основно в равнинните и обезлесени райони и засяга предимно обработваеми площи;
3. Иригационна ерозия – чисто антропогенна – засяга всички поливни площи с наклон над 2 градуса. В последните години поради икономическите причини силно намалява.

Почвено-ерозийните райони в Североизточна България, в т.ч. и територията на Община Сливо поле са в прил. № 4.

• *Вкислени и засолени почви*

Този тип нарушаване на почвите се получава вследствие вредното въздействие на химизацията в земеделието и от емисиите от промишлеността.

Основен фактор за вкисляването на почвите в България е едностранчивото торене с азотни торове.

В количествено отношение общо за страната се наблюдава тенденция към леко намаляване на площите засегнати от процесите на вкисляване и леко завишаване на засолените почви. За Община Сливо поле този проблем не се изявява.

• *Физически нарушени почви; нарушени терени от добивни дейности*

В Община Сливо поле няма разкрити добивни дейности на полезни изкопаеми.

6.5. Защитени територии и биоразнообразие

В Община Сливо поле биоразнообразието е силно повлияно от човешката дейност. Естествената растителност е запазена единствено по островите и в непресушените блата. За това и те са обявени за защитена територия съгласно Закона за защитените територии.

А. Гори – състояние, видово разнообразие, собственост, използване за рекреационни цели, за дърводобив, за други цели и т.н.

Община Сливо поле е разположена на площ 241 кв.км.

Обработваемите земи са 161110,66 дка. В момента се обработват около 152898,66 дка.

Общинска собственост за 11716,8 дка, от тях: ниви – 10346 дка,
трайни насаждения – 1150 дка,
разсадник – 370 дка и др.

Горите в община Сливо поле са много малка площ. Намират се на островите и по брега на р. Дунав и основния вид, от които се състоят е тополата. Това са интензивни горски култури, създадени с цел производство на дървесина. Но по островите и край реката има запазени естествени находища на върби и местни тополи.

Държавна дивечовъдна станция Дунав – Русе стопанисва горите, които са държавна собственост.

Защитени и рекреационни гори и земи са:

➤ Водоохранни – вододайни зони, водосбори и водоеми и водни течения и райони около отделни извори (Наредба 2 за санитарно охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване от 1989г. и Наредба 3 (ДВ бр. 88/2000).

➤ Противоерозионни – ерозирани горски земи; земи на урвести и каменливи терени; нелесопригодни горски площи, обрасли с дървесна и храстова растителност (в т.ч. до 200м покрай язовирите и до 100м покрай реките).

➤ Мелиоративни – защитни горски пояси, гори за защита на инженерни съоръжения и гори около центрове с промишлено замърсяване (в т.ч. 100-метровата ивица от двете страни на ж.п. линии, автомагистрали и газопроводи; 50-метровата ивица от двете страни на първокласните пътища; до 10м от двете страни на напоителни и други канали).

➤ Рекреационни – курортни гори и местности, пещери, горски паркове и зелени зони извън урбанизирани територии, населени места и селищни образувания (в т.ч. територии около туристически центрове и крайречни територии, ваканционни селища и лагери; извънселищни паркове – лесопаркове, ловни паркове, зоопаркове, хидропаркове, край селищни паркове и др. паркови площи; зелени зони и системи около населени места и промишлени центрове).

➤ други– семепроизводствени насаждения и градини; горски разсадници; географски култури; дендрариуми; гори, попадащи в териториалния обхват на единични и групови паметници на културата и техните охранителни зони; до 200м около туристическите хижи и манастирите; бази за интензивно развъждане на дивеча (в т.ч. хидроложки стационари; ловностопански територии, предназначени за развъждане на дивеч и токовища, определени със заповед на министъра на земеделието и горите).

Горският фонд се състои от отделни комплекси с различна форма и големина пръснати сред работни земи.

Основните дървесни видове, които дават облика на естествената растителност за района са топола, върба, дъб, липа и габър.

Горска растителност в Община Сливо поле в проценти е както следва:

1. Естествени насаждения – до 10%.ч.
2. Култури – 90%

Б. Защитени видове растения и животни

По метода на горско-растителното райониране на България, районът в Община Сливо поле попада в пояса на дъбовете и черния бор и в равнинно-хълмистия дъбов подпояс от 0,0м до 300,0м надморска височина – Дунавски район. Типовото месторастение се определя от река Дунав и островите в района на умерено-континенталния климат. Съгласно флористичното делене на страната общината попада в Крайдунавския фитогеографски район.

Растителната покривка във района се е формирала под влиянието на континенталния климат и река Дунав. Голямото разнообразие от топлинни, хидрографски и почвени условия са създали подходящи условия за развитие на повече от 600 растителни вида. Висока степен на биоразнообразие е следствие на разнообразието на местообитанията.

В България са установени 3567 вида висши растения. От тях в Червената книга на България са включени 763 вида. Според състоянието на застрашеност, те са разпределени в три категории – изчезнали (31 вида), застрашени (158 вида) и редки (574 вида). Защитените видове и хабитати съгласно Закона за биологичното разнообразие са в защитената територия Калимок – Бръшлен сега подлежат на инвентаризация и картиране.

Естествената растителност е била унищожена и заменена с културни насаждения. Елементи от първичната растителна покривка са се запазили по островите около блатата, дунавското поречие и стръмните склонове. Територията на общината е бедна на горски масиви, те са редуцирани за сметка на усвояване на земеделски площи. От наличните горски терени по-голям е % на широколистните видове. Този вид съобщества са представени от гори покрай речните течения и основно върху островите. Крайречните гори са съставени основно от *Salix alba* (Бяла върба), *Salix triandra* (Тритичинкова върба), *Populus nigra* (топола), *Populus alba* (топола бяла) и др.

Територията на общината се характеризира със следните основни видове местообитания:

- блата и мочури;
- заливни гори;
- умерено влажни ливади;
- ливади;
- естествени гори;
- обработваеми площи;
- населени места.

Наличието на естествени блата, крайречни и преовлажнени местообитания е довело до съхраняване на популации на растителни видове, включени в приложение I на Бернската конвенция като *Salvinia natans* (Плаваща лайка), *Trapa natans* (Дяволски нокът), *Marsilea quadrifolia*, или вписани в Червената книга на РБългария – *Potamogeton trichoides* (Влакновиден ръждавец), *Nymphoides flava* (Какичка), *Nymphaea alba* (Водна роза, блатна роза), *Nuphar lutea* (Бърдуче; Жълта водна роза) и други.

В община Сливо поле се наблюдава голямо разнообразие от лечебни растения. Най-голямо разпространение намират представителите на сем. *Asteraceae* (Сложноцветни), *Ariaceae* (Сеникоцветни), *Lamiaceae* (Устоцветни), *Liliaceae* (Кремове), *Fabaceae* (Бобови), *Rosaceae* (Розоцветни) и др. Преобладават билки характерни за равнинни и хълмисти райони и крайречни местообитания. На територията на Североизточна България се намират националните записи от: Бабини зъби, Зимзелен, Седефче, Мъхнат лопен, Горски слез и Блян.

Фунистичното богатство е много голямо. Във връзка с попълване информацията за мрежата Натура 2000 са правени основополагащи изследвания на биоразнообразието в община Сливо поле. През 2005г. започнаха подробни и

аналитични изследвания на биоразнообразието от екипи, сформирани по изработване на плана за управление на защитената територия.

Безгръбначни са в процес на изучаване. Най-добре изучени от безгръбначната фауна са водните кончета. За 24 намерени в района вида са представени всички познати находища и точни сведения за източника. Тези представители на фауната представляват голям интерес от страна на природолюбителите, поради това, че са лесни за наблюдение.

Водни безгръбначни

За водохранилищата на територията са характерни следните видове:

Hirudinea (Пиявици): *Hirudo medicinalis* (медицинска пиявица)

Gastropoda (Коремоногите): *Viviparus acerosus*, *Esperia esperi*; *Lymnea stagnalis*, *Stagnicola* sp., *Planorbisplanorbis*, *Anisus* sp., *Planorbarius corneus* (Планорбис)

Bivalvia (Миди): *Pseudoanodonta complanata*, *Unio crassus* (Бисерна мида)

Crustacea (Ракообразни): *Astacus astacus* (Поточен рак),

Araneida: *Argyronecta aquatica*

Ephemeroptera (Еднодневки): *Palingenia longicauda*

Odonata (Водни кончета) : *Sympetma flisca*, *Gomphus flavipes* (Гомфус Флавипес)

Риби

Много видове от рибната фауна на Долния Дунав и долните течения на неговите притоци използват водите в заливните низини като място за хвърляне на хайвер или хранене. Тази част на реката е най-важното местообитание за 6-те вида есетрови риби в България. Блатата са единствените алтернативни места за размножаване на видовете, чиито жизнен цикъл е свързан със стоящи води. Към рибното богатство се отнасят напр.: *Accipenser ruthenus* (Чига), *Esox lucius* (Щука), *Scardinius erythrophthalmus* (Червеноперка), *Tinca tinca* (Лин), *Abramis brama* (Платика), *Abramis ballerus* (Чил косат), *Rhodeus amarus* (Горчивка), *Cyprinus carpio* (Шаран), *Carassius carassius* (Сребриста каракуда), *Misgurnus fossilis* (Вион, змиорче), *Pungitius platygaster* (Деветигла бодливка), *Stizostedion volgense* (Бяла риба), *Gymnocephalus cernuus* (Обикновен бибан) или *Benthophilus stellatus* (Звездовидно (Пъпчесто) попче).

Някои видове са застрашени поради загубата на заливни местности или поради монотонизацията и загубата на убежища като следствие на престрояването на речните корита. Общо 63 вида са нанесени в Червената книга на България, 24 вида в Бернската конвенция, 6 вида в CITES, 24 в IUCN Red List und 11 – Директива за хабитатите 92/43.

В рамките на програмата CORINE-BIOTOPS е проведено картиране на Дунавските ръкави (Uostadinova 1997), което представя данни предимно за реофилни видове като: *Acipenser ruthenus* (Чига), *Chalcaburnus chalcoides*, *Gobio albipinatus* (Белопера кротушка), *Gobitis teaniaq*, *Gymnocephalus baloni* (Високотел бибан), *Benthophilus stellatus* (Звездовидно (Пъпчесто) попче) и *Proteroprhinus marmoratus*.

Земноводни и влечуги

На територията на ЗМ се срещат 10 вида земноводни: *Rana ridibunda* (Голяма водна жаба), *Rana esculenta* (Зелена водна жаба), *Hyla arborea* (Жаба дървесница), *Pelobates fuscus* (Обикновена чесновница), *Pelobates suriacus balkanicus* (Балканска чесновница), *Bufo bufo* (Голяма крастава жаба), *Bombina bombina* (Червенокоремна бумка), *Bombina variegata* (Жълтокоремна бумка), *Triturus vulgaris* (Голям гребенест тритон), *Triturus dobrogicus* (Дунавски тритон). Повечето видове са защитени от Бернската конвенция. В Червената книга на животинския свят в България е нанесен вида *Pelobates syriacus balkanicus*.

С намерените 5 вида в района, влечугите са по-слабо застъпени в сравнение с други местности/части на България. Често срещани са *Natrix natrix* (Обикновена водна змия) и *Natrix tessellata* (Сива водна змия). Заедно с трите срещани се вижда костенурки *Testudo graeca* (Шипобедрена (средиземноморска) костенурка), *Testudo hermanni* (Шилоопашата (южноевропейска) костенурка) и *Emys orbicularis* (Европейската блатна

костенурка) са дадени и някои от биогеографско значение видове (Зелени Балкани 20016). Представени за Дунавската низина в България видове *Lacerta taurica* (Кримски гущер), *Lacerta praticola* (Горски гущер), *Lacerta trilineata* (Ивичест гущер), *Eryx jaculus turcicus* (Змия пясъчница, турска боа) също би трябвало да се срещат и в ЗМ Калимок – Бръшлен.

Птици

Най-голямото богатство на ЗМКБ са птиците. От всички 230 вида птици, които се срещат тук с консервационно значение са 146. От тях 101 вида птици гнездят, 65 зимуват и 139 са мигриращи. Защитният им статус е следният:

53 са записани в Червената книга на България:

- 9 вида са редки за територията
- 128 се охраняват от ЗЗП
- 84 са от Европейско природозащитно значение, 151 са застрашени птици в Европа
- 48 са включени в Европейската директива за опазване на птиците, 145 са включени в Бернската конвенция
- 78 са включени в Бонската конвенция, 33 са включени в CITES
- 52 са определени за обявяване на влажни зони от световно значение (RAMSAR)

Защитената местност е важен хабитат за множество застрашени видове птици, като *Haliaeetus albicilla* (Морски орел), *Lanius minor* (Черночела сврачка), *Aythya nyroca* (Белоока потапница), *Sorex sorex* (Ливаден дърдавец) и други. Когато има вода в блатата, тогава *Chlidonias hybrida* (Белобуза рибарка) гнезди на местата на *Nuphar* и *Nymphoides*. Отскоро *Podiceps nigricollis* (Черноврат гмурец) образува тук колонии. По време на миграционния сезон, *Sicinia nigra* (Черен щъркел) събират тук и *Acrocephalus paludicola* (Водно шаварче) се срещат тук. Пълен списък на птиците ще бъде направен от специалисти орнитолози, които работят по плана за управление на ЗМ Калимок – Бръшлен.

Бозайници

От 39-те вида бозайници, които са споменати за българската Дунавска низина, 17 са назовани за ЗМ Калимок – Бръшлен като видени или с голяма вероятност срещащи се там видове. От характерните за Дунавската равнина в Червената книга на България са включени 4 вида в Бернската конвенция – 6 вида, в списъците на CITES – 2 вида.

От срещащите се на територията на ЗМКБ:

- 2 вида в Червената книга на България;
- 2 вида в Бернската конвенция;
- 2 вида в списъците на CITES – *Lutra lutra* (Видра) и *Felis silvestris* (Домашна котка);
- 4 вида в IUCN RedList;
- Световно застрашени видове от бозайниците са видра, сляпо куче и лалугер.

Според Заповед 718/1989 на КОПС и РД 401 и РД 0402/1995 на МОС за защитените растения се забранява сечене, бране, изкореняване, хербаризиране, пренасяне и търговия, както и събиране на семена, луковици и др. репродуктивни органи или унищожаване на местообитанията им.

V. Видове, обект на ловен туризъм

Списък на бозайници и птици – обект на лов в района на Община Сливо поле и ДЛ Сливо поле.

I. Бозайници

A. ЕДЪР ДИВЕЧ

1. Благороден елен (*Cervus elaphus* L.)
2. Елен лопатар (*Cervus dama* L.)

3. Сърна (*Capreolus capreolus* L.)
4. Дива свиня (*Sus scrofa* L.)
5. Вълк (*Canis lupus* L.)
- Б. ДРЕБЕН ДИВЕЧ
6. Див заек (*Lepus europaeus* Pall.)
7. Катерица (*Sciurus vulgaris* L.)
8. Ондатра (*Ondatra zibethica* L.)
9. Чакал (*Canis aureus* L.)
10. Лисица (*Vulpes vulpes* L.)
11. Енотовидно куче (*Nictereutes procyonoides* Grag)
12. Дива котка (*Felis silvestris* Schreb.)
13. Бялка (*Martes foina* L.)
14. Черен пор (*Mustela putorius* L.)
15. Язовец (*Meles Meles* L.)

II. Птици

Б. ДРЕБЕН ДИВЕЧ

1. Колхидски фазан (*Phasianus colchicus* L.)
2. Ловни фазани (*Zphasianus* sp.)
3. Яребица (*Perdix perdix* L.)
4. Тракийски кеклик (*Alectoris graeca cupriotes* Hartert.)
5. Пъдпъдък (*Coturnix coturnix* L.)
6. Токачка (*Numida meleagris* L.)
7. Гривяк (*Columba palumbus* L.)
8. Гургулица (*Streptopelia turtur* L.)
9. Гугутка (*Streptopelia decaocto* Friv.)
10. Голяма белочела гъска (*Anas albifrons* Scop.)
11. Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos* L.)
12. Полудива патица (*Anas platyrhynchos* L.)
13. Лятно бърне (*Anas guerguedula* L.)
14. Зимно бърне (*Anas crecca* L.)
15. Фиш (*Anas penelope* L.)
16. Лопатарка-клопач (*Anas clypeata* L.)
17. Черна качулата потапница (*Aythya / Nycora / fuligula* L.)
18. Шилоопашата патица (*Anas acuta* L.)
19. Черна лиска (*Fulica atra* L.)
20. Горски беказ (*Scolopax rusticola* L.)
21. Обикновена бекасина (*Callinago gallinago* L.)
22. Скорец (*Sturnus vulgaris* L.)
23. Сврака (*Pica pica* L.)
24. Сива врана (*Corvus cornix* L.)
25. Посевна врана (*Cornus frugilegus* L.)
26. Чавка (*Coloeus monedula* L.)

От дивеча се забелязва тенденция на намаляване на благородния елен и сърната и увеличаване на дивата свиня. Запасите от дребен дивеч не са се променили. При хищниците има слаба тенденция за увеличаване.

Г. Билки с търговско значение, находища, използване

Количеството на растенията на Земята, които се употребяват в медицината достига около 12000 вида. Малко от тях обаче са официално признати за лечебни растения. Техния брой заедно с употребяваните в народната медицина възлиза на около 200 – 250 вида.

Най-разпространените лечебни растения, дървесни видове са основно издънкови, като в тях единично или на групи се срещат следните лечебни дървесни видове:

Благун (*Quercus frainetto*)
 Обикновен габър (*Carpinus betulus*)
 Бяла бреза (*Betula pendula*)
 Полски бряст (*Ulmus minor*)
 Обикновен бук (*Fagus silvatica*)
 Бяла върба (*Salix alba*)
 Летен дъб (*Quercus robur*)
 Обикновена леска (*Corilus avellana*)
 Махалебка (*Prunus mahaleb*)
 Мекиш (*Scer tataricum*)
 Мъждрян (*Fraxinus ornus*)
 Офика (*Sorbus aucuparia*)
 Трепетлика (*Populus tremula*)
 Шестил (*Acer platanoides*)
 Бял бор (*Pinus silvestris*)
 Дребнолистна липа (*Tilia cordata*)
 Едролистна липа (*Tilia grandifolia*)
 Сребролистна липа (*Tilia argentea*)

Насажденията и културите от изброените до тук дървесни видове, фигуриращи в списъка на лечебните растения, са създадени и използвани основно с дървопроизводителна и много малка част от тях с украсна цел.

От храстовите видове лечебни растения най-големи са естествените находища от Червен глон (*Grataegus monogyna*), Смрадлика (*Cotinus coggigia*) и по-малко Обикновен дрян (*Cornus mas*). Те се срещат повсеместно като подлес в издънковите насаждения, но охотно се настаняват и върху голите дървопроизводителни площи. В по-гъстите насаждения се среща Бръшлян (*Hedera helix*) и Бял имел (*Viscum album*). Върху бедни, средно богати и богати месторастения най-вече в черборови култури са създадени култури от Люляк (*Syringa vulgaris*). На открити места в сечищата край пътища и просеките се среща Полската къпина (*Rubus caesius*), Обикновената шипка (*Rosa canina*), Обикновения повет (*Clematis vitalba*), Копривата (*Urtica urens*) и много други.

На голите горски площи – поляни, долини и сечища се срещат единично и в популации следните тревисти лечебни растения: Обикновена глухарче (*Taraxacum officinale*), Магарешки бодил (*Carduus acanthoides*), Лайка езичестоцветна (*Chamomilla suaveolens*), Еньовче (*Galium oboratum*), Киселец (*Rumex acetosa*), Полско великденче (*Veronika arvensis*), Среден и Голям живовляк (*Plantago media*, *Plantago major*), Червена мъртва коприва (*Lamium purpureum*), Овчарска торбичка (*Capsella bursa-pastoris*), Бял равнец (*Achillea millefolium*), Жълт кантарион (*Hypericum perforatum*), Обикновен риган (*Origanum vilgare*), Ливадна детелина (*Trifolium pratense*) и други, които са влажна съставка за редица лекарства. Извън горските площи, повечето селскостопански територии представляват обработваеми ниви, лозя и овощни градини, където разнообразието на лечебни растения е незначително.

Освен описаните по-горе видове, на територията се срещат още около 20 вида с ограничено разпространение в необработваеми земеделски площи.

“Билки” са отделни морфологични растителни части или цели растения, както и плодове и семена от тях, които в свежо или изсушено състояние са предназначени за лечебни и профилактични цели, за производство на лекарствени средства, за хранителни, козметични и технически цели.

“Билки за лични нужди” са количества билки в свежо състояние, събрани от едно лице в рамките на един ден, както следва:

- а) корени, коренища, луковици или грудки – до 1 кг.
- б) стръкове – до 2 кг
- в) листа – до 1 кг
- г) кори – до 0,5 кг
- д) цветове – до 0,5 кг
- е) семена – до 0,1 кг
- ж) плодове – до 10 кг
- з) пъпки – до 0,5 кг
- и) талус – до 1 кг

Община Сливо поле има изготвена и приета от Общинския съвет с Решение № 412 по Протокол №32 от 28.02.2006 г. програма със списък на лечебните растения, които попадат под разпоредбите на Закона за лечебните растения и имат възможност за отглеждане и добиване. Тя е разработена с цел опазване на местните лечебни видове и подпомагане култивираното отглеждане на медицински растения.

Д. Защитени територии – вид, собственост, защитената територия само в обхвата на разглежданата община ли е или е в съседни общини; посещаемост; изходни туристически пунктове; доколко има туристически потенциал; ако няма посещаемост – причини

Защитени територии според ЗЗТ и Закона за биологичното разнообразие са:

- резерват
- национален парк
- природна забележителност
- поддържан резерват
- природен парк
- защитена местност
- територии с характерен забележителен ландшафт
- местообитание на застрашени, редки или уязвими растителни и животински съобщества.

Защитени територии

В региона на община Сливо поле се намира новообявената защитена територия “Калимок – Бръшлен”.

Режимът на използване и управление на ЗМ “Калимок-Бръшлен” се определя от следните документи: Закон за защитените територии, заповед на министъра на околната среда и водите за обявяването на защитената местност (No. РД-451, от 4 юли 2001 год.) и в момента се изготвя Плана за управление на защитената територия. ЗМ “Калимок-Бръшлен” – тя обхваща площ от около 6000 хектара, включва земи от землищата на селата Ряхово, Голямо Враново, Бабово и Бръшлен в община Сливо поле, както и Цар Самуил, Нова черна, Старо село и Тутракан в община Тутракан. Земи, административна собственост на тези населени места и в границите на защитената територия, не са част от нея. Блатата Калимок до град Тутракан притежават богато биологично разнообразие и са обявени от Дружеството за защита на птиците за Орнитологично важно място (ОВМ) от международно значение. Зоната е с международна значимост за водолубиви птици, 30 вида от които са в Червената книга. Блатата играят роля на място за почивка на къдроглавия пеликан, а през зимата за малкия корморан и червеногушата гъска. Други видове в тази зона включват малката чапла, нощната чапла и морския орел. Защитената територия включва различни ландшафти, включително земеделски земи, и позволява голямо разнообразие на земеползване. Обявяването на защитената територия не променя собствеността на земите, горите и водите, но собствениците и ползвателите трябва да спазват приетия

режим, с цел да се опазят местообитанията на застрашени, редки и уязвими видове и съобщества.

6.6. Зелени площи в населените места

• *Зелени площи в населените места – кв.м. на жител; видове растителност и състояние; поддържани или изоставени са; проблеми; за по-големите населени места – разпределение по квартали; налични площи, определени по устройствените планове за зелени площи.*

Поддържането на зелените площи в гр. Сливо поле се извършва от Общинската служба за поддръжка и чистота гр. Сливо поле. Дружеството извършва дейности по изграждане, поддържане и почистване на обществени озеленени площи – парка, градини, площадни пространства, улично озеленяване и детски площадки. В останалите населени места на общината поддържането на зелените площи се извършва от кметствата на населените места.

Селищата в Общината са с красиви градини и дворове, паркови зони и алеи.

По населени места зелените площи са:

- гр. Сливо поле – централен парк 11,5 дка, градинка 1,8 дка и 5 бр. озеленени терена с обща площ 7 дка;
- с. Бабово – централен парк 1,5 дка, алея ул. “Плевен” – 11 дка и 6 бр. озеленени терена с площ 11 дка;
- с. Борисово – централен парк 7,3 дка, 5 бр. озеленени терена с площ 19 дка;
- с. Бръшлен – централен парк 2 дка, парк до училището 3,4 дка, 8 бр. озеленени терени с площ 27 дка;
- с. Ряхово – централна градинка 2 дка, 5 бр. озеленени терена с площ 6,5 дка;
- с. Голямо Враново – централен парк 4,4 дка, зелени площи и алеи 25,5 дка;
- с. Малко Враново – централен парк – 1 дка, зелена площ 2,1 дка;
- с. Кошарна – озеленени терени 3 бр. с обща площ 14 дка;
- с. Стамболово – парк 3 дка, зелена площ от 1,3 дка;
- с. Черешово – централен парк 4,2 дка и 7 градинки с обща площ 13 дка;
- с. Юделник – парк 2,6 дка и 4 бр. озеленени площи с площ 6 дка.

• *Наличие на паркове за отдих извън населените места, статут, състояние, инфраструктура, посещаемост, осигуреност с транспорт*

За селищата намиращи се по брега на р. Дунав, крайбрежието е основно място за почивка. Характерът на района не е обособил лесопаркове или крайградски паркове. Живота на хората в Общината е свързан с река Дунав.

В с. Бабово извън регулация (до стадиона) е оформен извънселски парк с площ 11 дка.

6.7. Шум

На цялата територия на общината не функционират стопански субекти, експлоатацията на производствените мощности на които да са източници на шумови въздействия в зоните на обитаване на населението. Шумовите характеристики в населените места се определят от два основни източника – транспортен шум и шума около увеселителни заведения.

Транспортния шум е характерен основно за частта от гр. Сливо поле, през която преминава пътя Русе – Силистра. Въпреки ограничението на скоростта от 50 км/час, амортизираните и неизправни превозни средства и износената пътна настилка създават звуков дискомфорт на населението, особено през нощните часове. Липсва обективна информация за шумовите нива от двете страни на пътя. Транспортния шум не е характерен за останалите населени места в общината поради слабия транспортен трафик.

Шумовото въздействие около увеселителните заведения се определя от мощността на музикалните уредби и зависи както от субективния фактор, така и от

контрола на местните власти по спазване общественя ред и осигуряване покоя на населението през нощните часове.

6.8. Радиационна обстановка и нейонизиращи лъчения

На територията на общината няма разположени съоръжения, източници на йонизиращи лъчения – сгуроотвали, шламоотвали от обогатителни инсталации, както и природни източници на въздействие. В общинския център се осъществява ежедневен мониторинг за радиационен контрол и няма регистрирани както наднормени стойности, така и изменения в радиационния фон, различен от естествения фон за града. Липсва информация за останалите населени места в общината, в които не се очаква изменение на фона, предизвикано от местни техногенни източници – такива няма!

Равнинния характер на територията не изисква използване на гъста мрежа от ретранслатори на радио- и телевизионни сигнали. В случай на такава необходимост, при спазване изискванията на Наредба № 7 на МЗ се осигуряват необходимите здравно-хигиенни отстояния, с което косвено се гарантира човешкото здраве.

6.9. Управление на дейностите по опазване и възпроизводство на околната среда

А. Комисии и органи на управление

Съветниците в общинския съвет са 17, разпределени в пет постоянни комисии по направления. Поради малката численост на съветниците една комисия обединява по няколко дейности, но в нито една от тях не е включена дейност “екология”. С нея са ангажирани един младши експерт от общинска администрация и един от двамата заместник кметове.

Екологичните дейности в населените места извън общинския център, доколкото те се извършват, се провеждат от кметовете кампанийно най-вече при провежданите акции по хигиенизиране.

Оперативните въпроси, свързани с технически и практически мероприятия, разработка на планове и програми, взаимодействия със стопански субекти, проектиране на екологични обекти и др. се организират и координират от заместник кмета наред с другите му задължения. В контролната част и техническата работа му помага младшия експерт от общинска администрация. При по-мощни и специализирани дейности общинска администрация привлича външни експерти и специалисти.

Б. Квалификация на кадрите и кадрово обезпечение

До 2004г. в списъчния състав на общинска администрация не е имало служител, отговарящ и работещ в областта на екологията. Дейностите са извършвани “между другото”, което от своя страна е довело до липсата на цялостна концепция за развитие и решаване на екологичните проблеми в общината, най-вече в областта на отпадъците и водите.

Като численост и квалификация настоящият състав, работещ по екологичните проблеми, без методическата и квалификационна помощ на външни експерти, в т.ч. и от РИОСВ гр. Русе, не е в състояние да обхване изпълнението на плановете за закриване на селските сметища, изграждане на канализационна мрежа в гр. Сливо поле с ПСОВ и др.

При тази ситуация е пропусната възможността да се проведе квалификационен семинар с кметове, специалисти отговарящи за екологията в стопанските субекти и общинска администрация, учители, неправителствени организации и сдружения, по активната част на населението и др., на който да се засегнат различни аспекти на екологичните дейности – права и задължения на органите за местно самоуправление при действащото законодателство; проблеми, които съществуват на територията на общината; подходи и начини за тяхното решаване; възможности за финансиране по различни национални и международни програми и др.

В. Общински разпоредби

Дейностите в общината по опазване и възпроизводство на околната среда се осъществяват от общинска администрация въз основа на националното законодателство и приети и утвърдени наредби от общинския съвет – Наредба № 4 за осигуряване обществения ред, опазване личното и обществено имущество, хигиената и пожарната безопасност (Решение № 49/2000г.), Наредба за организация и финансиране на събиране, обезвреждане и оползотворяване на отпадъци (Решение № 218/2001г.) и др. Периодично общинските наредби се актуализират в съответствие на променена нормативна уредба или настъпили промени в обективната действителност. При необходимост се разработват и изпълняват целеви проекти с екологично съдържание (лечебни растения, опазване и поддръжка на зелени площи и др.).

Г. Обмен на информация и сътрудничество с регионалните органи на държавната власт и стопанските субекти

Общинската администрация поддържа двупосочен обмен на информация с РИОСВ, РИОКОЗ, Лабораторията на “В и К” ООД – Русе, Русенското бюро на Басейнова дирекция – Плевен и РД на ДА “Гражданска защита”. Отсъствието на техническа и финансова възможност за поддържане на собствена мониторингова система прави това сътрудничество жизнено важно и определящо за поставяне началото на управление на качеството на околната среда. От съществено значение за развитие за бъдещи периоди е ползването на получената аналитична информация за вземане на съответните управленски решения. Тази необходимост е задължителна поради няколко обективни дадености – цялата територия на общината е с високи подпочвени води и значителен брой кладенци за питейно водоснабдяване; наличие на водоизточници с отклонение на качеството на водата в тях (един от тях консервиран); част от територията “Калимок Бръшлен” е част от територията на общината с всички произтичащи от това последици и задължения.

Не са редки случаите на съвместни проверки на експерти на РИОСВ и общинска администрация – животновъдни обекти и съоръжения към тях, изкупуване на билки и лечебни растения и пункткове за изкупуване на охлюви. Съвместните проверки са своеобразна система за квалификация на местните специалисти и експерти.

Сътрудничеството със стопанските субекти се изразява в няколко направления:

- организиране на семинари по европейската интеграция на селскостопанска и животновъдна дейност – технически, здравни, ветеринарно-санитарни и екологични изисквания;
- безвъзмездна помощ от земеделските кооперации чрез предоставяне на техника при кампанийни действия по селските сметища или при хигиенизиране.

Д. Система за мониторинг и контрол

С изключение на радиационния фон, контролиран от дежурните на Общинския съвет по сигурността, в цялата община няма технически средства за обективен и системен мониторинг.

Обществения контрол е само физически и то най-често при подадени от граждани или специализирани органи сигнали. При кампанийни акции – хигиенизиране, цъфтеж на липи и др. в превантивния и репресивния контрол освен служителите на общинска администрация, участие вземат и други местни органи.

Е. Информирание на обществеността

- Всички сесии на общинския съвет са открити и всеки има достъп до тях.
- По-значими екологични мероприятия стават достояние на населението чрез регионалната преса (издавана в гр. Русе). Местната кабелна телевизия няма екологична

рубрика, а екологичната информация се поднася на населението “между другото” при новини или специализирани предавания.

- Общинска администрация не издава разрешения за проектиране на ново строителство или модернизация и реконструкция на съществуващи мощности и сгради без засегнатото население да е уведомено по установения ред и наличие на становище или решение по ОВОС на РИОСВ.

Ж. Услуги, извършвани от външни изпълнители

Услугите, ползвани от общинска администрация от външни изпълнители са:

- подравняване, разриване и частична рекултивация на сметищата в общината. Разход на средства през последните три години от 6,1 до 7,1 х.лв/год., които представляват между 41,1 и 47,8% от общите разходи.

- Поддръжка на водопроводната мрежа в населените места и междуселищни водопроводи. Разходвани са средства на “В и К” ООД – Русе с изпълнители, определени от платеща.

- Поддръжка на зелени площи и залесителни мероприятия в селищната територия. Зелените площи са поддържани от работниците по временна трудова заетост, а залесителния посадъчен е закупен от “Декоративен и овощен разсадник” ЕООД с. Стамболово при разход на средства за последните две години 14 х.лв. за всички населени места в общината.

- Други дейности – инвестиционно проектиране, разработка на програми с екологичен характер – различни екипи от специалисти по компетентност след конкурс по ЗОП.

II. SWOT – АНАЛИЗ

Той е обективно следствие от оценката и анализа на средата на територията в общината в различните ѝ аспекти, отразени по-горе. В оценката е отразено състоянието на компонентите, факторите и елементите на околната среда и причинителите, довели до сегашното състояние – в положителна и отрицателна посока. В нея е посочен и териториалния обхват на въздействие на различните източници върху въздуха, водите и почвите.

1. Силни страни

1.1. През последните две-три години е налице засилен стремеж на общинска администрация задълбочено да изучи реалните проблеми на околната среда в общината и да търси начини и подходи за тяхното решаване.

1.2. Липсата на достатъчен интелектуален и кадрови потенциал в общинска администрация се компенсира с привличане на външни експерти за изпълнение на екологични проекти и програми – градска канализация с ПСОВ, закриване на сметища, разработка на програми и др.

1.3. Обществеността и населението на общината подкрепят екологичните инициативи на общинска администрация.

1.4. С изключение на отделни зони и участъци, преобладаващата територия на общината е запазена от техногенно и антропогенно наднормено въздействие от стопанските дейности в територията.

1.5. Трайно обезвредени залежали пестициди от предходни периоди от цялата територия на общината.

2. Слаби страни

2.1. Липса на канализационна мрежа в населените места в териториите с високи подпочвени води и в близост до източници за питейно водоснабдяване.

2.2. Висока степен на амортизация на някои участъци от селищните водопроводни мрежи, особено в селата.

2.3. Силно ограничен общински финансов ресурс за инвестиционни проекти с очакван положителен екологичен резултат.

2.4. Недостатъчна активност на екологични неправителствени организации при създаване на екологична култура в населението, особено в селата.

3. Възможности

3.1. Насочване на национални и донорски финансови потоци за реализация на екологични инвестиционни проекти. Територията на общината освен, че се самозадоволява с питейна вода, задоволява и значителна част от потребностите на Русенска, Разградска и Търговищка области.

3.2. Полагане началото по изграждане на техническа инфраструктура с екологично значение и постепенното ѝ развитие и разширение.

3.3. Ликвидиране на замърсяването на почвите около населените места в зоните около сметищата и изграждане на съоръжения за екологосъобразно третиране на отпадъчната биомаса от животновъдството.

3.4. Приобщаване на преобладаващата част от населението в общината към усилията за създаване на здравословна околна среда и преустановяване замърсяването на почвите и водите от собствени за същата източници на въздействие.

4. Заплахи

4.1. Наличия на зауствания на непречистени или недопречистени отпадъчни води в повърхностни водни обекти и суходолия най-вече от животновъдството, мандри и месодобив.

4.2. Неизградени торища за отпадъчна биомаса от животновъдството и съхранение на последната без необходимата подготовка на земната основа в райони с високи подпочвени води и обширен подземен воден хоризонт.

4.3. Недостатъчна екологична култура на стопаните и операторите на икономическите субекти в областта на селското стопанство, животновъдството и комуналната дейност.

4.4. Недостатъчен финансов ресурс както в структурите на местната власт, така и в животновъдните ферми за изпълнение на екологични проекти и неосъзната необходимост от екологосъобразна стопанска дейност в съответствие с европейските директиви.

III. ВИЗИЯ НА ОКОЛНАТА СРЕДА В ОБЩИНА СЛИВО ПОЛЕ

Като изходна точка за формулиране на целите и задачите на настоящата програма е формулирана визията на общината в областта на околната среда. Тя описва обективните дадености и перспективите в следващите 10-15 год. и дава представа за характеристиките на общината в контекста на комплексно устойчиво развитие. В аспекта “околна среда” визията обобщено може да се формулира така:

- Общинската територия като цяло е опазена от въздействието на крупни мощности на промишлеността, енергетиката и автомобилния транспорт.

- Отделни малки територии са подложени на въздействието на малки по мощност източници с локален териториален обхват.

- В начален стадий на развитие е изграждането на екологична техническа инфраструктура.

- В процес на въвеждане е система на организирано сметосъбиране и сметоизвозване във връзка със закриване на селските сметища и депониране на ТБО на регионалното депо в Русе.

- Все още не е избрано решение за третиране на торовите маси от животновъдството и оползотворяване на торовия отпад със стопанско значение.

IV. Ц Е Л И

1. Главна стратегическа цел

Чиста и здравословна околна среда като предпоставка за превръщане на общинската територия в добро място за живот, бизнес и отдих и зона за производство на екологично чиста земеделска продукция.

2. Специфични стратегически цели

2.1. Опазване чистотата и рационално и ефективно използване на водния ресурс в общината като добив и потребление.

2.2. Реконструкция на съществуващата водопроводна мрежа в населените места и изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни битови води, градска канализационна мрежа в общинския център, довеждащи колектори.

2.3. Поетапно включване на отпадъчните води от останалите населени места в пречиствателната станция.

2.4. Екологосъобразно третиране на торовия отпад от животновъдството с получаване на икономически изгоди.

2.5. Въвеждане на интегрирано управление на отглеждане, развитие, добив и продажба на лечебни растения и опазване на биоразнообразието в територията.

2.6. Разработка на комплекс от мерки по опазване на урбанизирани територии и земеделски земи при обилни валежи и високи водни стоежи в р.Дунав.

3. Приоритети

Всички цели са равноприоритетни за Общината. Те целят да дадат решение на проблемите в екологичната характеристика на територията в различни аспекти – компоненти на околната среда, екологична инфраструктура, работа с обществеността, контрол и управление на процесите. Всяка една от специфичните цели дава решение на една по-тясна област на широката такава “околна среда”.

В плана за действие се предвижда едновременна работа по всички цели, като различните цели са на различен етап на първоначална подготовка. Ако фактора срок на изпълнение на определена организационна и инвестиционна дейност е мярка за приоритетност, то сроковете в плана са определени в технологична последователност на реализация на отделните поддейности за достигане на крайните цели. Посочените срокове са изразено желание за решаване на проблемите. При крайно ограничените финансови ресурси изпълнението им зависи почти изцяло от размера на външното финансиране – републикански бюджет, донорски програми, европейски фондове и др.

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

№ по ред	Приоритети, дейности	Срок за изпълнение	Отговарящ	Очаквани разходи х.лв.	Предлаган източник на финансиране
1	2	3	4	5	6
1.	Опазване на водите				
1.1.	Мониторингова система за изследване качеството на подземните води	съгл. утвърден график	В и К РИОКОЗ РИОСВ	-	собствени средства на институциите
1.2.	Обследване на причините, довели до отклонение в качеството на водите в кладенците при ПС “Борисово”, ПС “Г.Враново”, ПС “Бръшлен” и “Токмак бунар” и набелязване на технически и организационни мерки	2007 г.	Кмета на общината ВиК	10	общ. бюджет
1.3.	Реконструкция участъци от водопреносни мрежи по населени места и ПС -водопровод ф 125 ПС с.Стамболово с ф200, L=1800м -водопровод гр.Сливо поле, ОК 140-142 (ф90мм L=240м) -водопровод ул.”Софроний Врачански” с.Борисово, ОК 19-51, ф110, L=320м -водопровод ул.”Софроний Врачански” с.Борисово, ОК 19-2, ф 110 мм, L=260м -водопровод ул. “Вихрен” с.Борисово, ОК 19-22, ф 90 мм, L=320м	2007-2010г. 2007-2010г. 2007-2010г. 2007-2010г. 2007-2010г. 2007-2010г.	Община, В и К Кмета на общината ВиК Кмета на общината ВиК Кмета на общината ВиК Кмета на общината ВиК Кмета на общината ВиК	445 35 50 40 48	Програма ИСПА, ДБ Донорски програми Донорски програми Донорски програми Донорски програми Донорски програми
	-водопровод ул.”Ст.Караджа” с.Борисово, ОК 125-131, ф 110мм, L=360м -водопровод от ПС до ОК 131 с.Юделник ф 110 мм, L=480м -водопровод с.Г.Враново ОК 20-31, ф 160мм, L=380м -водопровод от ПС-I подеи до НР “Сл.поле”, ф400 мм, L=6300 м -водопровод с.Бабово-с.Ряхово, ф 200мм, L=4200м	2007-2010г. 2007-2010г. 2007-2010г. 2007-2010г. 2007-2010г.	Кмета на общината ВиК Кмета на общината ВиК Кмета на общината ВиК Кмета на общината ВиК Кмета на общината ВиК	56 74 74 2300 1050	Донорски програми Донорски програми Донорски програми Донорски програми Донорски програми

№ по ред	Приоритети, дейности	Срок за изпълнение	Отговарящ	Очаквани разходи х.лв.	Предлаган източник на финансиране
1	2	3	4	5	6
1.4.	Изграждане ГПСОВ	2007-2013г.	Община, В и К, Зам.кмет	2800	ДБ
1.5.	Изграждане на канализация в населените места	2007-2013г.	Община, В и К, Зам.кмет		ДБ
	- гр. Сливо поле	2007-2013г.	Зам.кмет	45000	ДБ
	- с. Ряхово-проектиране -изграждане	2007г. 2008-2013г.	Дир. дирекция Зам.кмет	100 3200	ПУДООС ДБ
	-с.Г.Враново-проектиране -изграждане	2008г. 2009-2013г.	Дир. дирекция Зам.кмет	100 20000	ПУДООС ДБ
	- с. Бабово-проектиране -изграждане	2008г. 2009-2013г.	Дир. дирекция Зам.кмет	100 12000	ПУДООС ДБ
	- с. Борисово-проектиране -изграждане	2008г. 2009-2013г.	Дир. дирекция Зам.кмет	100 20000	ПУДООС ДБ
	- с.Юделник -проектиране -изграждане	2008г. 2009-2013г.	Дир. дирекция Зам.кмет	100 12000	ПУДООС ДБ
1.6.	Поетапно включване на населените места към ГПСОВ	2009-2013г.	Зам.кмет		ДБ
1.7.	Изграждане на пречиствателна станция за пречистване водите до III кат. приемник от фермите		Кмета на общината		
	-Г.Враново – проектиране - изграждане	2008г. 2009-2010г.	Управител на АД	20 3300	фир.средства фир.средства, МЗГ
	-Юделник – проектиране - изграждане	2008г. 2009-2010г.	Управител на АД	20 3300	фир.средства фир.средства, МЗГ
	-Бръшлен – проектиране - изграждане	2008г. 2009-2010г.	Управител на АД	20 3300	фир.средства фир.средства, МЗГ
1.8.	Изграждане общ колектор за отвеждане пречистените води до р.Дунав				
	- проектиране	2009 г.	Управител на АД	25	фир.средства
	- изграждане	2010 г.	Управител на АД	2000	фир.средства, МЗГ

№ по ред	Приоритети, дейности	Срок за изпълнение	Отговарящ	Очаквани разходи х.лв.	Предлаган източник на финансиране
1	2	3	4	5	6
2.	Опазване на почвите				
2.1.	Инвентаризация на терените, заливни при обилни валежи и високи водни стоежи в река Дунав - инвентаризация - изготвяне проекти с кол. и стойностна сметка - изграждане	2006 г. 2007 г. 2008-2010г.	Дир. дирекция Дир. дирекция Зам.кмет	- 12 съгл.ст.с/ка (200)	- общ.бюджет фонд "Прир. бедствия"
2.2.	Разработване на Общ. програма за управление на отпадъците за периода 2007-2013г.	II-2007г.	Зам.кмет	1,8	общински бюджет
2.3.	Внедряване на система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване - изготвяне на проект с кол. и стойностна сметка - въвеждане на системата	2006 г. 2006г.	Зам.кмет Зам.кмет	1,3 400	общ.бюджет ПУДООС
2.4.	Въвеждане на организирана система за разделно събиране на ТБО в населените места - проектиране - въвеждане	2007 г. 2008 г.	Дир. дирекция Зам.кмет	4 120	общ.бюджет ПУДООС
2.5.	Закриване на действащите регламентираны и нерегламентираны сметища във всички населени места (12 сметища) - проектиране - закриване	2006 г. 2007 г.	Зам.кмет Зам.кмет	12 265	ПУДООС ПУДООС
2.6.	Изграждане на съоръжения за обезвреждане на биоразградими отпадъци от животновъдството-11бр - проектиране - закриване	2007 г. 2008-2009 г.	Дир. дирекция Зам.кмет	15 4400	общ.бюджет ПУДООС
3.	Ш у м				
3.1.	Изграждане на зелен шумозаглушителен екран с подходяща растителност от двете страни на пътя Русе-	2007-2008г.	Зам.кмет	15	общ.бюджет

№ по ред	Приоритети, дейности	Срок за изпълнение	Отговарящ	Очаквани разходи х.лв.	Предлаган източник на финансиране
1	2	3	4	5	6
	Тутракан в участъка, преминаващ през гр.Сливо поле				
4.	Работа с обществеността и формиране екологична култура на населението				
4.1.	Разработка на образователни програми по насоченост учащи, животновъди, кметове, население по селата	2007-2010г.	Зам.кмет	12	общински бюджет
4.2.	Провеждане на мероприятия по хигиенизиране на селата с масово участие на населението – 2 пъти/годишно	2007 – 2013г.	Зам.кмет, кметове на нас. места	15	общински бюджет
4.3.	Включване към една от комисиите към ОС на дейността “екология”	XII-2006г.	Кмета на общината	-	-

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Тя се осъществява в рамките на цялостната организация за изпълнение дейностите и задълженията на общинска администрация, произтичащи от ЗООС, ЗУО, ЗУТ, ЗМСМА и др. В изпълнението на отделните технически дейности ще се включват и специализираните звена на администрацията – главен архитект, техническа инфраструктура, благоустрояване и др.

Текущия контрол ще се осъществява от младшия експерт “околна среда” и старши експерти в дирекция “Специализирана администрация”.

Ежегодно общинска администрация ще отчита изпълнението на екологичните проекти и програми пред сесиите на общинския съвет, които са открити за населението, чрез което косвено ще се упражнява обществен контрол по изпълнението.

Изпълнението на програмата ще се наблюдава и от експертите на РИОСВ – гр.Русе.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на ОбС:

/Ил.Иванов/